

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godinu K 2.—, a na četvrt godine K 1.—. S poštom stoji 48 filira na godinu više, a u Americi K 1.40 na godinu više.
Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava i otpravništvo nalazi se u „Samoborskoj tiskari“ S. Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petini re cijakom dijelu po 20 til. u oglasnom 10 til. Za se više puta uvršćuju, daje se znatan p Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Godina III.

U Samoboru, 1. listopada 1908.

Broj 19.

Važan dan za stočarstvo u kotaru samoborskom.

Smijemo reći, da je današnjim danom probijena ledena kora, koja je kao teška mora pritisnula onu važnu granu narodnog gospodarstva, koja je u agrikulturnoj zemlji, kaka je naša domovina, glavno vrelo prihoda — mislimo naše stočarstvo. Žiteljstvo u samoborskom krašnom kraju jest uvjeren, da je stočarstvo njegova glavna privredna grana, a ipak je ono s njome dosad tako reći mačuhinski postupalo. Opravdani razlog tomu nije moći pronaći no imade zato razloga, koji su neopravdani — žalibože mnogo. Zar da ih sve spomenemo? Zavelo bi nas odviše daleko. Ipak moramo tom zgodom navesti barem dvije činjenice, koje kao teška mora pritištu tu najunosniju granu narodne privrede naše — stočarstvo. To je ona prevelika ljubav našeg naroda u samoborskom kraju za sve ono, kako se nekada vodilo gospodarstvo, a onda nepovjerenje prema svemu, što dolazi odozgo. Samo onaj, tko dolazi sa našim narodom u tom svojstvu u dodir, znat će prosuditi, kako je to golema zapreka za valjani napredak našeg stočarstva. Hvala bogu, rekosmo gore, da je ta ledena kora današnjim danom probijena.

A što se dogodilo? Svi oni, koje vodi iskrena ljubav za ovaj krasni samoborski okoliš dodjoše do spoznaje, da se za taj bogom nadareni kraj, mora nešto učiniti. Sve se na koncu složilo u tome, da se u Samoboru priredi regionalna izložba voća, stoke itd. No silna suša, koja nas u zao čas snadje uništi naše krasne nade, koje s potpunim pravom od izložbe očekivamo.

Što sada? Narod u samoborskom kotaru postrada. Uništena prva krama, zlo stoji žito,

slabe nade od voća, kukuruz ne obećaje skoro ništa. U tom beznadnom položaju pade odluka, da se izložba odgodi. No time narodu, na koji se htjelo baš sa izložbom u moralnom pogledu mnogo djelovati, a materijalno pripomoći — još nikakove pomoći! I rodi se sretna misao — u Samoboru prirediti nagradjivanje stoke i konja i time na narod djelovati moralno a pripomoći ga materijalno. Misao krasna, plemenita, rodoljubna, no privesti je kraju!

Trči ovamo, trči onamo, piši, nalazi — svagdje klimanje glavom, nepovjerenje, nehaj. No stalni, izvjesni cilj, nepokolebiva volja svlada na koncu sve zapreke i pade nagradjivanje rasplodnih konja na 19. a rasplodne stoke na 29. rujna. Tisućtrista kruna dalo se u narod to jest nagradili se oni valjani gospodari, koji su pokazali, da su znali i htjeli odoljeti svoj nerodici krme, te uzdržali svoju stoku, odnosno konje na visini naprednog stočarstva, odnosno konjogojstva.

Izljevi zadovoljstva, iznenadjenja, nade u bolju budućnost opaziše se na licima mnoštva seljaštva. Mnogi se uvjeriše, da im dosadani posao ne valja, na licima mogosmo im čitati, da će poći drugim, novim, naprednim putem.

Mi, koji bijasmo svjedoci tih prizora crpismo uvjerenje, da je naš narod neuk istina, no dobrodušan, u jezgri nepokvaren, da ga dobra i lijepa djela u punoj mjeri mogu uzgajati.

Tom narodu u našem krasnom samoborskom kraju želimo za buduće svako dobro i sreću.

—k.

Žalosne pojave.

Nakon naših članaka o izbornoj borbi za trgovišno zastupstvo, pisanih pravdoljubivo, istinito i bez strasti i nakon toga, što je napokon svakomu postalo poznato, da naše mnijenje kongruira sa mnijenjem svekolike inteligencije te pravih patriota, nijesmo više mislili, da ćemo se ponovo morati vraćati na izbornu

trzavicu. Svakomu dublje mislećemu jasno je, da je ta trzavica samo umjetno podgrijavana, i da je još uvijek hoće neki čovjek podržavati u jednom dijelu građanstva sve radi samog sebe i svoje poštovane osobe.

Pošljednjih dana izbila je na javu jedna žalosna i u isti mah ručna te do skrajnosti gadna i po općeniti moral opasna pojava, koja je izravna ataka na principijelne pojmove socijalnoga života, te je kadra na jedan dio našega dobroćudnoga građanstva baciti sjenu kao da je potpuno u zavadnji s istinom. Mi se na ovu ponovnu žalosnu pojavu moramo osvrnuti nesamo radi došljednosti i istine, već i radi samoga uzgoja našega građanstva, kojemu moramo napokon otvoriti oči, da uzmogne razlikovati dobro od zla.

Evo, o čemu se radi:

Utoke protiv izbora općinskih zastupnika, koje tako marljivo i zdušno sastavlja domaći župnik Forko, već smo prije spomenuli. Istakli smo i svoju misao, da je skroz nevjerojatno, da će viša oblast ukidati posve korektno i u skladu zakona provedene izbore, na koje se s jedne stanovite strane tako uporno napada. Jer nesamo, da smo sami bili svjedoci izbornog čina i da smo stekli uvjerenje, da je obavljen točno prema zakonskim propisima, već nam za korektno provođenje izbora jamči i osoba našeg u svakom pogledu savjesnog, vještog i odličnog upravnika, predstojnika Ključeca, kojega je objektivnost iznad svake sumnje.

Kad je dakle usuprot svega toga „neko“ držao nužnim, da ulaže utoke, onda smo mi s obzirom na „njega“ držali to sasvim nečim običnim, pače bismo smatrali pravim čudom, kad se on ne bi javio svojim običnim zanovjetanjima. A bilo nam je i to jasno, da će on sve moguće pokušati, kako bi se izbor uništio i kako se pritom ne će birati sredstava niti škrtariti u samovoljnom izmišljanju i izvrtavanju činjenica te tendicijoznom iznošenju pojedinih neistina i laži. Sve to po metodi, u kojoj je on jedinoj majstor, koje do njega Samobor nije poznavao, i kojoj je on u našem dobrom mjestancu otac.

Na to smo dakle bili potpuno pripralni. Ipak se nijesmo — ne čitajući utoka — nadali, da ćemo imati prilike, da ovo već sada javno konstatujemo i uglašimo jednu osobitu i impertinentno drsku lagariju u posljednjem utoku na zem. vladu i prije nego dodje do njegova konačnog riješenja. Prije dva-tri dana pozvani su pred trgovišno poglavarstvo ovdješnji žitelji Ivan Rezar, Marko Tonšetk, Franjo Žetlesko, Josip Jug, Kudelić Mijo i Franjo Brezak, pak im je ondje priop-

JOSIP HEROVIĆ

Pile Bogomil Tasić.

Podno naših dragih bregova i mirisnih trava okupanih u plavom azuru, tamo gdje lišće grobnog cvijeća i drška žalosni strugljeći o lakom vjetru samoborskih gora, uz grobove slavnoga Livadića i čuvenog Perbovca, evo nam i groba znamenitog samoborskog „školnika“ Josipa Herovića.

Tko se još nije zasustavio pored toga groba, ma da ga označuje tek priprosti jedan spomenik, što su ga zahvalni učenci postavili svome učitelju u spomen.

Kadgod polazim glavnom bijelom stazom samoborskoga groblja, moj se pogled i nekolicina ovdje kod toga groba, stono krije osamlje čovjeka, koji je dugi niz godina revnovao za sreću, procvat i prosvjetni napredak Samobora.

I bolno, neizrečeno mi je bolno u vida na taj čudni, ostavljeni grob — grob Josipa Herovića.

Jer čovjek, koji se je svojim neustrujivim radom, svojom poštenošću i svojim agilnim duhom založio za najveće ideje Samobora i dao se u službu najzavjerenijih zadaca, zaslužio je spomenik, kojeg bi mu morao da podigne čitav Samobor.

No kad to nije učinjeno, — a nije to još nikad preuzeto — podigla je na grobu Herovićeva čudan spomenik ljubav njegovih učenika, zahvalnost njegovih učenika, koje je puno dobra i usudjivo im u srce nauku istine. A ovo dosekle smiruje, ova vječna pojava i plemenito djelo njegovih vjernih i lihtakli odanih učenika.

Najljepši spomenik ovomu pokojniku digla su medjutim njegova djela, i ovaj naš drevni i slavni Samobor nikad ne smije da zaboravi ime Josipa Herovića, ovog naprednog i tipičnog hrvatskog školnika u našoj staroj generaciji, svjesnog i popularnog samoborskog građana, publicistoga organizatora, misaonoga glazbenika te predavačika i promicatelja svega, što je u Samoboru značilo: napredak.

Što znamenuje ime Herovićevo u Samoboru, dosta je slušati naše starije ljude, koji su ga izbliz poznavali, kako još danas sa zanosom pričaju o njegovim učiteljskim i građanskim vrlinama, o sadržini njegova rada i opsežnosti njegova djelovanja u ovom našem bijelom i pitomom kraju, u kojem je i otpočnuo svoje strudane staračke kosti...

Prema onoj Preradovoj: „Rod bo samo, koj si mrtve štaje, na prošasti budućnost si snuje“, ne smijemo ni mi da pustimo a vida odlične trudbenike u Samoboru, koji su nas zadužili svojim radom i predanom i koji, ako su i odavna ostavili svijet, zaslužuju da ih se sjećaja i pozimje generacije, koje nastavljaju njihov rad.

A zaslužuju ovi ljudi i dvostruko častnu počtu, jer su se imali boriti još i s gorim poteškoćama, nego li danas postoje, kad su god imali da učine koji napredan korak ili proteraju koju novu i korisnu misao, jer su nailazili na najveće zapreke, neishvaćanje i konzervativizam. Samo plava volja, nepokolebivi idejati, te neumorni rad mogli su kretati točak stalnog lokalnog napredka.

I Herović je bio jedan od takovih ljudi, što su ostavili dvostruko braće svoga rada djelujući aktivno i

inicijativno i služeći ovoj našoj lijepoj grudi, i ja pišući njegov životopis, uplićem samo jedan listak u vijenac pietetne i duboke harnosti, koju mu duguje naš bijeli i staroslavni Samobor.

I.

Josip Herović rodio se u Zagrebu. Njegovi roditelji živjeli su u Novoj vesi i tu je mali Josip ugledao svijetlo božje na dan 20. listopada 1780.

Otac mu je bio zahatom krojač i ugledni zagrebački građanin, a mati Barbara iz stare plemenite porodice Semoci. Roditelji su mu dakle bili pravi Hrvati i to je samo po sebi napunjalo ponosom Josipovu dušu, te je svakom zgodom to rado isticao.

Pučku školu svršio je u Zagrebu i roditelji odlučili, da ga dadu na gimnazijske nauke, budući da je pokazivao osobitu darovitost, te veliko zanimanje i ljubav za knjigu. Ali u to vrijeme dogodi se Josipu nezgoda, od koje su ga pošljedice pratile kroz sav njegov budući život.

Jednoga dana igrao se oko župne crkve sv. Ivana s ostalom djecom. Tamo su običavale novoveške purgarice sušiti rublje na uštinu, koja su podupirale kolcima. Uslijed toga bilo je ondje mnogo rupa u zemlji. U jednu taku rupu zadjene u igri Josip i slomi na svoju nesreću nogu. Noge mu po svoj prilici nijesu dobro naravnali ili su možda nastale druge komplikacije, jer je Herović ostao zauvijek hrom i hodao na dvije štake sve do smrti.

(Nastavit će se.)

Mali oglasnik

Jedno uvrštenje u „Mali oglasnik“ stoji 60 filira. Svaka riječ u malom oglasu koji prelazi 15 riječi stoji 2 filira više. Mali oglasi plaćaju se unaprijed.

Coloseus štednjak, veliki sa 4 cilindera kotlovi i cijevi za peč prodaju se dobrovoljno. Poblize u upravi „Samoborskog lista“.

Gramofon sa pločama prodaje se, poblize u upravi ovog lista.

Muštarada. Javljam cijen. mojim mušterijama, da mi je kao svake tako i ove godine prispjelo friško sjeme za pravljenje dobre domaće muštardice (gorušice). M. Štark.

Veliku zalihu boca za kompot kao i za krastavce i pekmez preporučuje uz vrlo jeftinu cijenu Stjepan Šotić.

Naočale i ovikeri prodaju se i popravljaju kod L. Sudalka, urara u Samoboru.

Pozor gospodaril!

Umjetni gnoj

osobito dobar za travnike i djetelinu može se dobiti u vrećama po 100 kg. uz vrlo jeftinu cijenu kod **Stjepana Šotića**, trgovca u Samoboru.

Pokućvo Najkvalitetnije Najbolje i najjeftinije Najsolidnije Pokućvo

Pokućvo

I. hrvatska stolarska i tapetarska obrtna i vjerskijaka udruga

kao član sa sred. vjer. udruge. ZAGREB, Marija Valerija ul. 10, Nikačeva 2. Domaći proizvod. Polakšice u plaćanju.

Pokućvo Najjeftinije Najbolje

Kašalj izlječi

tko svoje zdravije voli.

6245 not. ovjer. svjedodžbi dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih prenih Karamela

sa tri omerike.

Liječnici su ih prokušali i preporučili protiv kašlja, promuklosti, nahodama, sluzavosti, umiljati zdravlje i kašlja krupca. — Svjetlo po 20 i 40 št., ovažanj 80 št. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČICA
Ijekarica u državnom anđelu u Samoboru.

NOVOSTI! PATENT ALBUM!

(ili realistič. slika samoborskih) koje su složene u formal razglednice sa vanjskom slikom starog grada samoborskog od 1776., te se može cijeli album poslati sa poštom od 5 filira. Cijena je albuma samo 20 filira a dobije se u tiskari S. Šotić.

Izvršno stolno i okreпно piće jest Ijekovlita rudna voda.

LASINJA

Zastupstvo prodaje lasinjake vode za Samobor, preuzeo je potpisani, te je preporučuje svima, koji vole izvršnu rudnu i Ijekovlita vodu.

E. Presečki, trgovina mješovite robe.

Tko hoće piti dobar pelinkovac

mora imati svježe rožiče, grozdiće, bijeli i kandis-šećer cimet, smokve, orešak i sve drugo potrebno za pravljenje pelinkovca. Preporučujem od svega toga najjeftinije i najbolje vrste.

A. Mateta.

Ujedno preporučujem čistu domaću mast, salam, svaki dan svježe kuhane butine, safalade, suhe i svježe kobasice, limune, pravog ruskog čaja itd

Što je Standutin???

Blagoslov! jer zaprečuje prašinu u stanovima dućanima i stanovima.

Standut Compagny

Zagreb Jelačićev trg. Rieka Piazza Adamić.

Javna zahvala.

Prigodom smrti naše neprežaljene mame

BETE TOMIČIĆ

stiglo nam je sažalica, za koje svakom pojedince i svima ukupno zahvaljujemo.

Ponosjače zahvaljujemo za ublaženje naše boli i iskazanu počast miloj nam pokojnici prisustvovanjem pogrebu svim gospodjama i gospodi kao i slavim društvima „Jeki“, „Napretku“, vatrogasnom i veteranskom te bratovštini sv. Josipa, kao i svećenstvu samostanskom.

Osobito još društvu „Jeki“, koja ju je skladnom i rječitom pjesmom tužaljkom u hladni grob popratila.

Obitelj Orešković.

SLAVIJA

uzajamno osiguravajuća banka u Pragu.

osigurava: a) proti štetama od požara, b) na život ljudski, c) daje svojim članovima hipotekarne zajmove i državnim činovnicima zajmove na plaća.

Čisti dobitak dijeli se među članove.

Jedno od najvažnijih osiguranja ljudskoga života, jest osiguranje miraza djeći. Koji otac se bi se brinuo za svoje male i koji ne bi želio, da oni jednom, kad njega ne bude, budu opskrbljeni proti bijedi i nevođji? I to se sa prištednjom od 20—30 filira na dan dađe već početi.

Danas je „Slavija“ jedan od najvažnijih osig. zavoda naše monarhije.

Njezin izetak prema bilanci od godine 1907. iznosi	K 40.220.182-83
Prichod na osiguranje u god. 1907. iznosio je	K 5.241.753-98
Osigurane svote u god. 1907. iznosile su	K 1.176.262.864-28
Šteta požarnih i likvid. glavnica u život. ođeta isplatio je banka od 1868. do danas već	K 97.214.430-97

Za Hrvatsku i Slavoniju imade banka „Slavija“ generalno zastupstvo u Zagrebu i u svim većim mjestima njena zastupstva, koja daju razjašnjenja u osiguravajućim stvarima.

Tko bi želio biti zastupnikom banke „Slavije“ ota se obrati na

Generalno zastupstvo banke „Slavije“ u Zagrebu.

OGLAS.

Od posjeda Gliznik i Zagrebčica prodavat će se pojedine čestice

svake srijede i subote

u poslovnici gospoštije u Glizniku u 9 sati prije podne, a prodavat će se čestice u općinama

Domaslovec, Strmec, Sv. Nedjelja, Rakovica i Melnica,

i to: šuma i razne ledine i sjenokoše.

Gospoštija Gliznik.

Samoborska tiskara Slavica Šotić u Samoboru.